

Утвърдил:
Директор

ПРОГРАМА

за

подкрепа на личностното развитие на децата

в ДГ „Рая“

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет №2 на проведено заседание на 10.11.2017 г.

I. ОСНОВНИ ИДЕИ

След семейството детската градина е значим фактор във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Детската градина поставя пред децата реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Детската градина има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност; да осигури среда, в която то да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Детската градина като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в образователно-възпитателния процес.

Детската градина самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето, за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на предучилищната общност, които се базират на идеите и принципите на приобщаващото образование.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Общата подкрепа за личностно развитие:

1. Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изживянето им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- занимания по интереси;
- грижа за здравето;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- логопедична работа.

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ А. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в която се включват децата- обмяна на информация, опит и добри педагогически практики с цел подкрепа на всички

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

учители за подобряване работата им с децата в групата

Срок: IX и при конкретен случай Отг.: Координатор, учители

2. Изготвяне на план за обща подкрепа на децата с обучителни трудности.

Срок: X, Отг. Координатор, учители

3. Определяне на конкретни дейности от общата подкрепа само за отделни деца, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Срок: IX, Отг. Координатор, учители, родители

Б. Дейности, свързани с допълнително обучение на децата.

1. Допълнителни консултации по образователни направления, които се провеждат извън редовните ситуации по програма.

Срок: Постоянен Отг.: Координатор учители

2. Допълнително обучение по образователни направления с ресурсен учител.

Срок: Постоянен Отг.: Ресурсен учител

3. Психологическа подкрепа на децата и развиване на умения за участие в образователния процес.

Срок: Постоянен Отг.: Учители, психолог

В. Дейности, свързани със занимания по интереси.

1. Дейности за стимулиране развитие на личностните качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на изкуствата, спорта, науката

Срок: Постоянен Отг.: Учители, Координатор

2. Създаване на клубове по интереси-„Моята библиотека“, клуб „Аз танцувам“, клуб „Сръчни ръчички“ и др.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители, координатор 3. Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности

Срок: Постоянен Отг.: Учители Координатор

4. Включване на децата в допълнителни дейности и мероприятия-тържества, конкурси, състезания, концерти.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители Координатор

Г. Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.

1. Осигуряване на достъп до кътовете с книжки и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на интерес към книгите и възможност за ориентация.

Обогатяване дидактичната база с книги и списания.

Срок: Постоянен Отг.: Учители

2. Осъществяват се взаимно допълващи се дейности за запознаване с професии чрез формите на педагогическо взаимодействие, по време на игра и на дейности по избор на детето, чрез провеждане на срещи с родители с различна професионална квалификация и др.

Срок: Постоянен Отг.: Учители

Д. Дейности, свързани с грижа за здравето на децата.

1. Осигуряване на медицинско лице в детската градина.

Срок: Постоянен Отг.: Директор,

2. Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.

Срок: Постоянен Отг.: Директор,

3. Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот, здравословно хранене

Срок: Постоянен Отг.: Мед. сестра, учители

4. Провеждане на тематични инструктажи, първа долекарска помощ

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

Срок: Постоянен Отг.: Учители Отг.: координатор,

5. Включване на децата в спортни дейности и мероприятия, туризъм.

Срок: Постоянен Отг.: Учители координатор

Е. Дейности, свързани с поощряване на децата с морални и материални награди.

1. Съобщаване и похвала за високите постижения на отделни деца в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на общността

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители 1. Награждаване с грамоти и сертификати за високи постижения и принос към развитието на детската градина.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители

1. Избор и награждаване на група на годината.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители

1. Връчване на похвални писма до родителите на деца за високи постижения.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители

1. Материални награди за високи постижения на отделни деца.

Срок:

Постоянен

^

Отг.: Директор

Ж. Дейности, свързани с превенция на насилието.

1. Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане и Конвенцията на ООН за правата на детето.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители, координатор

2. Провеждане на регулярни срещи с Ръководството на ДГ и Педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в групите и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.

Срок: Постоянен Отг.: координатор, директор

3. Провеждане на индивидуална работа с децата, станали жертва на тормоз/ насилие и деца с агресивно поведение.

Срок: Постоянен Отг.: Учители, психолог

4. Своевременно прилагане на адекватни мерки в случаи на насилие.

Срок: Постоянен Отг.: учители, координатор, директор

5. Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на деца в риск.

Срок: Постоянен Отг.: Учители, координатор

6. Провеждане на лекции, беседи в „Клуб на родителите“, презентации с родители на следните теми:

- „Домашно насилие“
- „Разрешаване на конфликти“
- „Агресия и нейното проявление“

Срок: Постоянен Отг.: Учители, координатор

7. Диагностициране на климата в групата и на груповите взаимоотношения.

Подпомагане на децата при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.

Срок: Постоянен Отг.: учители, координатор

8. Провеждане на вътрешни обучения на преподавателите за справяне с агресията на

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

децата.

Срок: Постоянен Отг.: Директор

11. Работа на комисия, подпомагаща превенцията при случаи на тормоз и насилие на деца. Периодично разглеждане на случаите.

Срок: Постоянен Отг.: комисия

12. Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между деца, родители и учители.

Срок: Постоянен

Отг.: Учители, координатор

13. Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, П РПУ и други институции.

Срок: Постоянен Отг.:

Ръководство, комисия

3. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

Дейности, свързани с мотивация на децата.

1. Провеждане анкета с родители и наблюдение на децата с цел подобряване на образователната среда.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители, директор

2. Спазване на Етичен кодекс

Срок: постоянен. Отг.: Учители

3. Създаване на групови занимания по интереси-„читателски клубове“ ; “Аз мога да“ и др.

Срок: Постоянен Отг.: учители, координатор

4. Включване на тематични конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на децата.

Срок: Постоянен Отг.: учители, координатор

5. Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на децата - награди, грамоти, похвални писма до родителите.

Срок: Постоянен Отг.: учители, директор

6. Осигуряване на възможност за пълноценен диалог и обмен между децата от ПГ и ученици от начален курс от ОУ „Е. Пелин“.

Срок: Постоянен Отг.:учители, координатор

7. Изготвяне и актуализиране на портфолио на всяко дете

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители

8. Прилагане на конкретни мерки за подобряване на психо климата в групата с цел осигуряване на благоприятна атмосфера за работа:

- Точни критерии за взаимоотношенията в групата;
- Взаимо- уважението като основен принцип на отношенията учител - дете и дете - дете;
- Разнообразяване методите на преподаване;
- Осъществяване на своевременна обратна връзка и конкретни препоръки от учителите по всички образователни направления;
- Отчитане напредъка на децата

Срок: Постоянен Отг.: координатор, учители

9. Осигуряване на консултации по отделните образователни направления.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

Срок: Постоянен Отг.: гл.учител, учители

10. Отчитане на индивидуалния напредък в обучението на всяко дете и за придобитите компетентности - знания, умения и отношения.

Срок: Постоянен Отг.: координатор, учители

11. Установяване на силните страни на всяко дете и на индивидуалните нагласи по отношение на образователния процес и участието в живота на общността.

Срок: м. октомври Отг.: координатор учители **Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.**

1. Събиране и предаване на координатора информация за трудно справящи се деца и изготвяне на план за обща подкрепа. Планът за подкрепа включва:

- описание на възможностите, силните страни и потенциала на детето за включване и участие в образователния процес;
- целите, задачите и дейности за обща подкрепа за личностно развитие;
- определяне периода на предоставяне на общата подкрепа;
- определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати;
- определяне на начини за оценяване на напредъка на детето;
- определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;

Срок: септември Отг.: координатор, учители

2. Обсъждане проблемните страни с родителите с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването им.

Срок: Постоянен Отг.: Учители, координатор

3. Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности.

Срок: Постоянен Отг.: координатор, учители

4. Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (наставничество).

Срок: Постоянен Отг.: учители

5. Включване на детето в дейности в полза на групата или ДГ, съобразено с неговите желание и възможности.

Срок: Постоянен Отг.: учители

И. Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения

1. Ранно оценяване включва:

- ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения;
- определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език;

определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето при:

-затруднения във физическото, познавателното, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното и творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група;

-наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето;

-наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението и включването на

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

детето в дейността на детската градина;

-наличие на изяви силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта.

2. Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина.

- Оценяването по ал. 1 се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения.
- Оценяването по ал. 1 се провежда индивидуално за всяко дете с писменото съгласие на родителя след информирането му за начина на провеждането.
- След провеждане на оценяването родителят се запознава с резултатите от него.

3. В зависимост от резултатите от оценяването координаторът съвместно с родителя определя за всяко дете дейности от общата и/или от допълнителната подкрепа за личностно развитие.

4. На децата на 5 и 6 години в подготвителните групи в детските градини или в училищата, на които не е извършено ранно оценяване от 3 години до 3 години и 6 месеца, се извършва оценка на риска от обучителни затруднения.

Срок:

септември- октомври Отг.: Учители

5. Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата в ДГ „Рая“

Срок: 15 септември Отг.: Директор

6. Събиране и предаване на координатора на информация за трудно успяващите деца и изготвяне на план за личностна подкрепа.

Срок: септември Отг.: координатор, учители

7. В зависимост от резултатите от оценяването координатора, учителите съвместно с родителя, представителя на детето или лицето, което се грижи за него, определя за всяко дете определят за всяко дете дейности от обща и /или от допълнителна подкрепа за личностно развитие, които се предоставят съобразно индивидуалните потребности на детето.

Срок: септември Отг.: координатор, учители

8. Определяне на необходимост от извършване оценка на индивидуалните потребности от екип от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование - гр. Пловдив за деца при:

а/ затруднения във физическото, познавателното, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното, творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група; б/ наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето; в/ наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението, научаването и участието на детето в дейността на ДГ; г/ наличие на изяви силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта, които се нуждаят от развитие и стимулиране

Срок: октомври Отг.: координатор, учители, ЕПЛРД

9. Диагностициране на точните проблемни области на децата с обучителни затруднения.

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители, логопед, ресурсен учител

10. Установените екипи осигуряват обучителна помощ, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се деца.

Срок: Постоянен Отг.: Екипите за подкрепа на личностно развитие

11. Насочване за индивидуална работа с психолог, логопед, ресурсен учител.

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

Срок: Постоянен Отг.: Всички учители, координатор, логопед, ресурсен учител

12. Координаторът предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на детето от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.

Срок: Постоянен Отг.: координатор, учители

13. Координаторът координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на детето.

Срок: Постоянен Отг.: координатор, учители

Н. Координаторът координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие на отделните деца

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

14. Координаторът координира предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата в ДГ

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

15. Координаторът организира и координира дейностите във връзка със събеседването и насочването на детето в определена подготвителна група на малолетни чужденци, търсещи и получили международна закрила, при приемането им за обучение в ДГ „Рая“

Срок: Постоянен Отг.: координатор

16. На децата на 5- и 6- годишна възраст в подготвителните групи се извършва оценка на риска от обучителни затруднения в 14-дневен срок преди края на учебното време на учебната година-учителите установяват готовността на детето за училище. Готовността за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Срок: м.май

Отг. Учители на ПГ

17. Проследяване нивото на диагностицираните проблемни области на децата с обучителни затруднения.

Срок: м. януари, май Отг.: координатор, учители, логопед, ресурсен учител.

18. След приключване учебното време координаторът изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в ДГ. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.

Срок: м.юни Отг.: координатор

Й. Дейности, свързани с логопедична работа.

1. Превенция на комуникативните нарушения и обучителни трудности

Диагностика на комуникативните отношения. Определяне на потребностите

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЯ“, ГР. ПЛОВДИВ, РАЙОН ЗАПАДЕН

от индивидуална логопедична работа.

Срок: м. Октомври Отг.: координатор, учители

2. Индивидуална работа с логопед на деца с установени потребности.

Срок: Постоянен Отг.: координатор, логопед

3. Извършване на консултативна дейност с родители на деца с комуникативни нарушения и мотивирането им за активно участие в логопедичния процес; предоставяне на методическа помощ на учителите за обучението на децата.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор, учители, логопед